

Josya Sijmonsma

Medical Taping Concept

MANUAL

VOLLEDIG HERZIENE UITGAVE



Inhoudsopgave

1 Inleiding

1.1	Ontwikkeling van een nieuwe behandelmethode	11
1.2	Eigenschappen van de tape	12
1.3	Effecten	13
1.4	Algemene aandachtspunten	15
1.5	Contra-indicaties	17
1.6	Medical Taping voor kinderen	19
1.7	Medical Taping in de neurologie	19

2 Myofasciale techniek

2.1	Inleiding	21
2.2	Hypothese myofasciale invloed	22
2.3	Vorm en rek myofasciale techniek	25
2.4	Medical Taping Concept – Myofasciaal	26
2.4.1	M. Sternocleidomastoïdeus	26
2.4.2	M. Scalenus Anterior	27
2.4.3	M. Erector Spinae – cervicaal	28
2.4.4	M. Trapezius	29
2.4.5	M. Deltoideus	32
2.4.6	M. Biceps Brachii	34
2.4.7	M. Triceps Brachii	36
2.4.8	M. Palmaris Longus	37
2.4.9	M. Rhomboideus Major en M. Rhomboideus Minor	38
2.4.10	M. Rectus Abdominis	39
2.4.11	M. Erector Spinae – lumbaal	40
2.4.12	M. Gluteus Maximus	41
2.4.13	M. Quadriceps, Rectus Femoris	42
2.4.14	Hamstrings	44
2.4.15	M. Gastrocnemius	45

3 Ligament techniek

3.1	Inleiding	47
3.2	De techniek	47
3.3	Tapen van ligamenten	49
3.3.1	Ligamentum collaterale digiti	49
3.3.2	Ligamentum collaterale digiti	51
3.3.3	Ligamentum collaterale genu	52
3.3.4	Ligamentum collaterale pedis	54
3.3.5	Achillespees	56

4 Corrigerende technieken

4.1	Inleiding	59
4.2	Gemodificeerde ligament techniek	59
4.2.1	Transversale voetboog	60
4.2.2	Valgusstand knie	61
4.2.3	Voorste kruisband instabiliteit	62

4.3	Ruimte beïnvloeding	63
4.3.1	Pijnpunt bij M. Osgood-Schlatter	64
4.3.2	Lumbale discus intervertebralis	66
4.3.3	Carpaal tunnel syndroom	68
4.3.4	Zadegewricht duim	69
4.3.5	Syndroom van de Quervain	70
4.4	Beïnvloeding van de eindstand	71
4.4.1	Hyperextensie van het kniegewricht	73
4.4.2	Inversie in het enkelgewricht	75
4.4.3	Dorsaalflexie in het polsgewricht	76
4.4.4	Houdingscorrectie thoracaal	78
4.5	Fascie techniek	81
4.5.1	Epicondylitis lateralis	82
4.5.2	Bursitis trochanterica	83
4.5.3	Distaal tibio-fibulair	84
4.5.4	Distaal radio-ulnair	85
4.5.5	Hyperlordosis	86
4.5.6	Longitudinaal voetgewelf	87
4.5.7	Corrigeren onderste extremiteit	88

5 Lymftapen

5.1	Inleiding	89
5.2	Anatomie van het lymfestelsel	90
5.2.1	Het circulatiesysteem	90
5.2.2	Lymfevaten	91
5.2.3	Waterscheidingen	92
5.3	Insufficiëntie van het lymfesysteem	93
5.4	Effecten van lymftapen	94
5.4.1	Waarde van lymftaping in de praktijk	95
5.5	Lymftapen, de techniek	96
5.5.1	Lymftapes bovenste extremiteit	98
5.5.2	Lymftaping van de hand	102
5.5.3	Lymftapes onderste extremiteit	104
5.5.4	Lymftaping van het gezicht	108
5.6	Hematomen, fibroseringen en littekens	109
5.6.1	Hematomen, lokale zwellingen en fibroseringen	109
5.6.2	Littekens	111

6 Segmentaal Tapen

6.1	Inleiding	115
6.2	C.O.P.D. en Hooikoorts	117
6.3	Stress-incontinentie, restless legs, nachtkramp	120
6.4	Menstruatiepijn	121
6.5	Maagzone, diafragma	123
6.6	Post-herpetische neuralgie	126
6.6.1	Acute herpes zoster	127

7 Cross taping

7.1	Inleiding	129
7.2	Eigenschappen van het materiaal	130
7.3	Toepassing cross tapes	131

8 Toepassingen

8.1	De methodiek	135
8.2	Frozen shoulder	137
8.3	Impingement M. Supraspinatus	139
8.4	Anteriore schouderinstabiliteit	141
8.5	Subluxatie gleno.humeraal naar caudaal	145
8.6	Thoracic Outlet Syndroom	147
8.7	Tendinitis c. Longum M. Biceps Brachii	150
8.8	Epicondylitis lateralis humeri – tenniselleboog	152
8.9	Epicondylitis medialis humeri – golfelleboog	156
8.10	Carpaal tunnel syndroom	161
8.11	Dysplasie cranio-mandibulair	165
8.12	Sinusitis	167
8.13	Trigeminus neuralgie	169
8.14	Torticollis	171
8.15	Mastopathie	173
8.16	Diastase M. Rectus Abdominis	175
8.17	Obstipatie	177
8.18	Ribcontusie	180
8.19	Nekklachten	182
8.20	Houdingscorrectie, anteropositie schouders	185
8.21	Osteoporotisch compressie fractuur	186
8.22	Lumbago	188
8.23	Bekkeninstabiliteit	192
8.24	Bekkenverwringing	193
8.25	Asymmetrisch bewegend SI-gewricht	196
8.26	Artrosis Deformance, heup	197
8.27	Bursitis pes anserinus	202
8.28	Arthrosis Deformance, knie	206
8.29	Patella tracking	210
8.30	Bakerse cyste	214
8.31	Spierruptuur, m. triceps surae	215
8.32	Ulcus cruris	219
8.33	Shin splint	221
8.34	Loge syndroom	222
8.35	Enkeldistorsie	223
8.36	Preventieve enkeltape	228
8.37	Hallux valgus	230
8.38	Mortonse neuralgie	232
8.39	Hielspoor en plantaire fascitis	234
8.40	Sensibiliteitsstoornissen voet	236

9 Index

Index alfabetisch	237
Index op onderwerp	241

10 Literatuurlijst

Voorwoord

Rond het millennium werd het Medical Taping Concept in Europa geïntroduceerd en verwierf deze behandelmethode razendsnel zijn plaats in het dagelijks therapeutisch handelen van professionals uit diverse beroepsgroepen.

Tot 2004 ontbrak het aan overzichtelijke naslagwerken met beschrijvingen van alle technieken die binnen het Medical Taping Concept worden toegepast. In 2004 verscheen mijn eerste boek 'Medical Taping Concept Manual', het allereerste boek wereldwijd over Medical Taping met een volledige rubricering van alle tapetechnieken en een keur van voorbeelden hoe de verschillende technieken met elkaar gecombineerd kunnen worden tot een zinvolle en effectieve behandeling.

Het bleek al snel dat dit boek inderdaad in een behoefte voorzag. In 2015 beleefde dit boek zijn 11^e oplage in het Nederlands en zijn er tevens meerdere oplages geweest van de vertalingen in het Engels, Spaans, Italiaans, Portugees en Roemeens.

In de afgelopen 12 jaar is het boek herhaaldelijk bijgewerkt, maar voor u ligt de geheel herziene uitgave met de 'state of the art' van het Medical Taping. In dit boek zijn de meest recente inzichten verwerkt, nieuwe toepassingen opgenomen en een aantal technieken nog uitvoeriger beschreven. Verder is het aantal foto's meer dan verdubbeld, zodat de werkwijze zowel voor de beginnende als de meer gevorderde behandelaar nog helderder kan worden.

De opbouw van het boek is hetzelfde gebleven. In de eerste zeven hoofdstukken worden alle basistechnieken beschreven en theoretisch gefundeerd. Het achtste hoofdstuk is een gevarieerde lijst met toepassingen en combinatiemogelijkheden. In dit laatste hoofdstuk moet inzichtelijk worden hoe de diverse technieken gecombineerd kunnen worden om het meest optimale behandelresultaat te kunnen bereiken.

Medical Taping is een effectieve, veelzijdige en elegante therapievorm. Hoe succesvol deze methode in de praktijk kan worden toegepast, hangt af van een aantal factoren. De behandelaar is zelf de meest belangrijke factor. Een goed begrip van de tapetechnieken en de vaardigheid om deze technieken zinvol met elkaar te combineren, is doorslaggevend voor het behandelresultaat. De basis technieken zijn vrijwel allemaal relatief eenvoudig, de uitdaging zit in het creatief omgaan met alle mogelijkheden.

In de huidige tijd moet ook benoemd worden dat de kwaliteit van de tape waarmee wordt gewerkt van cruciaal belang is. Er zijn inmiddels tientallen merken tape op de markt, met onderling een groot prijsverschil, maar vooral een enorm kwaliteitsverschil. Uitstekend werk vergt uitstekend gereedschap, ook in het Medical Taping.

2.4.4 M. Trapezius

pars descendens

origo linea nuchea superior, protuberantia occipitalis externa, lig. nuchea
insertie laterale één derde deel van de clavicula

pars transversus

origo processus spinosi onderste halswervels en bovenste borstwervels
insertie mediale rand acromion, bovenrand spina scapula

pars ascendens

origo processus spinosi overige borstwervels
insertie onderrand mediale uiteinde spina scapula

innervatie n. accesorius, plexus cervicales C2 - C4

functie pars descendens elevatie en laterorotatie scapula
 pars transversus retractie scapula
 pars ascendens detractie en laterorotatie scapula

Voorbeelden van klinische toepassing: nek-schouderklachten, brachialgie, artropathie en discopathie in cervicale wervelkolom, houdingscorrectie

Gebruikte tape: drie maal een Y-tape

5 cm. breed

Afmeten in gerekte houding,

pars descendens - vanaf acromion tot midden occipitaalrand

pars transversus - vanaf acromion tot onderste halswervels

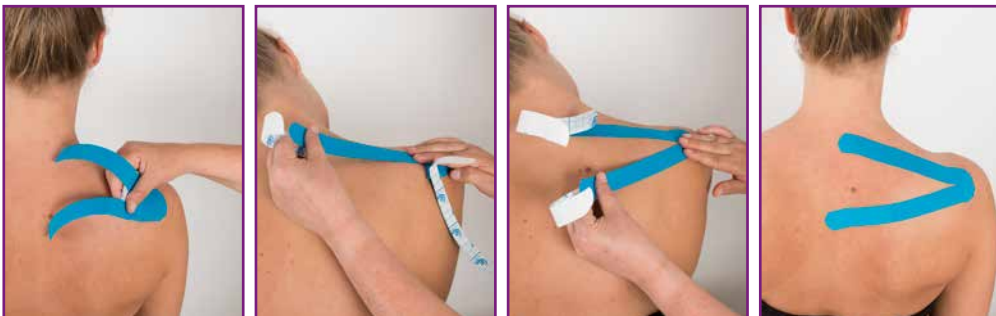
pars ascendens - vanaf middelste deel spina scapula tot Th12

Detoniserend tapen pars descendens en bovenste deel pars transversus:



- Stap 1 in neutrale stand de basis op het acromion leggen;
- Stap 2 heterolaterale lateroflexie van het hoofd, detractie en iets protractie van de schouder laten uitvoeren, craniale strook naar de occipitaalrand neerleggen en de caudale strook naar processus spinosus C4/C5 neerleggen;
- Stap 3 in neutrale stand de ankers neerleggen.

Detoniserend tapen pars transversus:



- Stap 1 in neutrale stand de basis neerleggen;
- Stap 2 horizontale adductie van de arm laten uitvoeren en de beide stroken respectievelijk naar C5/C6 en Th3/Th4 neerleggen;
- Stap 3 in neutrale stand de ankers neerleggen.

Detoniserend tapen pars ascendens:



Stap 1 in neutrale stand basis halverwege spina scapula neerleggen;

Stap 2 anteflexie, endorotatie en adductie van de arm laten uitvoeren, tegelijk met flexie thoracale en cervicale wervelkolom, eventueel kan met de hand de huid vanaf de spina scapula nog extra naar cranio-lateraal getrokken worden. De bovenste strook neerleggen naar Th4 en vervolgens langs de proc. spinosi naar Th12 leggen, de onderste strook naar Th12 neerleggen;

Stap 3 in neutrale stand de ankers neerleggen.

Het is lang niet altijd noodzakelijk alle delen van de m. trapezius te tapen, aan de hand van het klachtenbeeld kan bepaald worden of één, twee of drie gedeeltes getapet worden.

Bij stressklachten kunnen de bovenste vezels van de pars descendens ook gedetoniseerd worden met een I-tape van 2,5 cm. breed.

4.3.2 Lumbale discus intervertebralis

Dezelfde techniek kan worden toegepast als in 4.3.1, de breedte van de tape wordt aangepast aan het te behandelen oppervlak. Met de ligament techniek worden vier tapes vanuit het midden over elkaar heen gezet, waardoor in het middelpunt maximale ruimte ontstaat. De vier tapes vormen met elkaar een ster, het middelpunt van de ster ligt over het pijnlijke gebied.

Voorbeelden van klinische toepassing: pijnlijke wervelniveau's, lokale pijnpunten

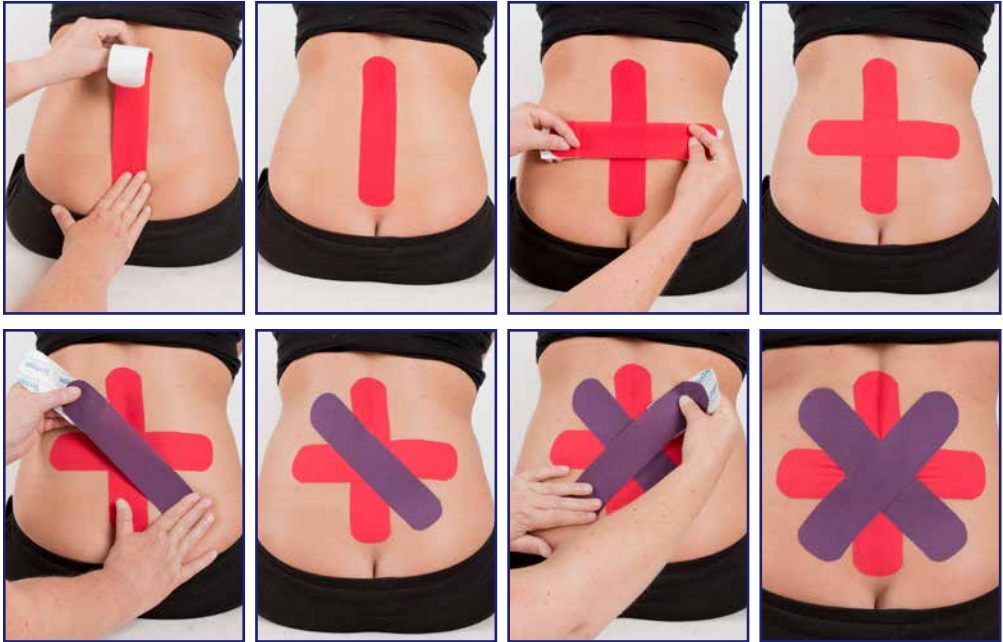
Benodigde tape: vier I-tapes

5 cm. breed

Afmeten zodat de ankers ruim buiten het pijnlijke gebied vallen, rekening houdend met de gebruikte rek.

- Stap 1 met een ligament techniek, dus met maximale rek, wordt de eerste tape gezet. De beide ankers worden zonder rek neergelegd;
- Stap 2 de tweede tape wordt met dezelfde techniek dwars op de eerste tape gezet, de tapes vormen nu een kruis;
- Stap 3 de derde tape wordt met dezelfde techniek in de diagonaal van de eerste twee tapes gezet;
- Stap 4 de vierde tape wordt met dezelfde techniek in de overblijvende diagonaal gezet. De vier tapes vormen nu met elkaar een ster.

Omdat de tapes met maximale rek worden neergelegd en dus de huid meetrekken naar het midden, kunnen er na het plaatsen van de tweede of de derde strook tape huidplooien ontstaan in de hoeken tussen de tapes. Deze huidplooien mogen niet met tape vastgeplakt worden wegens het risico op huidirritaties. Als deze huidplooien ontstaan, kan de volgende strook eerst met maximale rek op de voorgaande tapes worden geplakt, vervolgens de huid strak trekken en de strook tape met maximale rek verder neerleggen tot het anker. (Zie ook 8.31, tape 1 en 8.38, tape 1)



Een verfijning van de ruimte beïnvloedende techniek kan worden bereikt door niet alle stroken vanuit het midden te tapen. De werkwijze is dan als volgt:

- Stap 1 de basis van de verticale tape wordt caudaal zonder rek neergelegd, de tape wordt met maximale rek naar craniaal gelegd, het anker wordt craniaal zonder rek neergelegd;
- Stap 2 de horizontale tape wordt vanuit het midden met maximale rek neergelegd, de ankers worden zonder rek neergelegd;
- Stap 3 de beide diagonale tapes worden vanaf caudaal-lateraal neergelegd, de werkende strook wordt met 50 tot 75 % van de maximaal mogelijke rek neergelegd. Het anker wordt zonder rek neergelegd.

Hierdoor wordt de huid niet alleen gelift, maar ook iets naar caudaal getrokken, wat bijdraagt aan de myofasciale ontspanning.

Wetenschappelijke onderzoeken 22
Wondbodem 219
Wonden 219
Wondgebied 219, 220
Wondgenezing 219
Wondjes 127
Wondverzorging 219

Z

Zadelgewricht 69, 71
Zenuwirritatie 96
Zenuwprikkeling 232
Zijhoorn 115
Zwangerschap 18, 123, 175, 192
Zwelling 13, 89, 95, 96, 98, 102, 106,
109, 111, 139, 182, 202, 215, 223, 232
Zwellingen 109, 131, 136

Index op onderwerp

Tips & trucs

Atrofische huid 18
Olie, Baby- 16
Cavilon spray 127
Oudere huid 16
Schapenwolcrème 16
Talkpoeder 15
Vetvrij 15, 16

Theoriën & evidence

Adhesie(kracht) 95, 129
Anatomische nomenclatuur 21
Contra indicatie 16, 17, 18, 129
Convolutions 13, 23
Definiëring 21, 234
Definities 21
Druk- en trekkrachten 23
Empirie 192
Empirisch 102, 129
Ervaringsfeiten 17
Ervaringswetenschap 5
Etiologie 152, 156
Hypothese 13, 22, 129
Interpretatie 22, 196
Meetbaar 22, 95, 175
Melzack en Wall 13
Metingen 22, 25
Myo-feedback 22, 25
Onderbouwing 22, 129
Palpabel 95
Poorttheorie 13
Potentiaalverschillen 129
Practice based 127
Re-routing 84, 85
Significante 22
Testresultaat 196
Theoretische verklaring 22, 59, 129
Theorie,-ën 5, 13, 14, 23, 28, 89, 188
Überdeckungseffect 136
Validiteit 196
Wetenschappelijke onderzoeken 22

Syndromen, aandoeningen, ziektes

A.L.S. 19
Achillespeesklachten 56
ACL instabiliteit 62
Acute ontsteking 81
Acuut enkelletsel 106
Algemeen oedeem 17
Allergie 117
Angina pectoris 123
Anteriore schouderinstabiliteit 34, 141
Artropathie 29
Artrose 49, 51-52, 69, 206
Artritis deformans heup 197-201
Artritis deformans knie 61, 206-209
Astmata 26

Asymmetrisch bewegend SI-gewricht
196
Atrofie 47
Atrofische huid 18
Bakerse cyste 214
Bekkeninstabiliteit 192
Bekkenverwringing 193, 196
Bijholte ontsteking 108
Blaren 127
Bone bruise 92
Borstkanker 94
Botoedemen 92
Brachialgie 26, 29, 96
Bursitis 32, 70, 83, 98, 99, 105, 106,
202
Bursitis olecrani 98, 99, 105, 106
Bursitis pes anserinus 202
Bursitis trochanterica 83
C.V.A. 19, 145
Carcinomen 17
Carpaal tunnel syndroom 37, 68, 85,
161, 232
CECS 222
Chronische (sub)luxatie 32
Chronische ontsteking 81
Chronische veneuze insufficiëntie 93
Compartment syndroom 222
Complex Regionaal Pijn Syndroom 100
Complicaties 89
Contractuur van Dupuytren 37
COPD 117
Costo claviculair compressie syndroom
26
CRPS 100
Decubitus 219
Diabetes 18, 236
Diastase M. Rectus abdominis 175
Discopathie 29
Distorsies 52, 54
Doorgezakt lengtegewefsel 87
Dynamische insufficiëntie 93, 94
Dysplasie cranio-mandibulair 165
Dystrofie 100
Embolie 17
Enkeldistorsie 106, 223, 228
Enkelklachten 56
Enkelletsel 106
Enkelproblemen 45
Enkeltrauma 54
Entrapment neuropathie 68, 232
Epicondylitis 64, 70, 85
Epicondylitis lateralis 82, 152-155, 164
Epicondylitis medialis 82, 156-160
Extensiebeperking 200
Fibromyalgie 131
Fibroseren 93
Fibroseringen 89, 109
Fractuur 186
Frozen shoulder 32, 34, 137
Gefibroseerd weefsel 110

- Golfelleboog 24, 156
 Gordelroos 126, 127
 Hallux valgus 230
 Handoedeem 102
 Hartinsufficiëntie 93
 Hartklachten 17
 Hematomen 109, 223
 Hemiparese 19
 Hemiplegie 236
 Herpes zoster 126, 127
 Heupklachten 41, 42, 44, 88
 Hielspoor 64, 234
 Hoofdpijnklachten 182
 Hooikoorts 117
 Huidziekte 18
 Hydrops 104-106, 206
 Hyperesthesie 100
 Hypertoon 119, 171, 188, 196
 Hyposensibiliteit 236
 Hypotoon 171
 Impingement 139, 150
 Incontinentie 120
 Infectie 126, 127
 Insufficiëntie lymfsysteem 93
 Inversietrauma 75, 84, 228
 Ischialgie 41, 44, 96
 Kaakontstekingen 131
 Kleppen insufficiëntie 94
 Kniebandlaesies 52
 Knieklachten 42, 44, 88
 Koorts 18
 Kortademigheid 123
 Laesie 215, 232
 Lage rugklachten 188, 196
 Littekens 109, 111, 113, 131
 Logesyndroom 222
 Lokale pijnpunten 63, 64, 66, 70, 129, 131, 136
 Lokale zwelling 13, 89, 95, 98, 106, 109, 131, 223
 Longproblemen 119
 Lumbago 39, 40, 86, 188
 Luxatie 32, 33
 Lymfoedeem 89, 93-95, 104, 239
 Lymfproblemen 131
 M.S. 19
 M(orbis) Osgood-Schlatter 64, 211
 Maagklachten 123
 Mechanische insufficiëntie 93, 94
 Meniscusproblemen 44
 Menstruatieklachten 121
 Menstruatiepijn 121
 Metastasen 17
 Migraine 182
 Misselijkheid 123
 Mortonse neuralgie 60, 232
 Nachtkramp 120
 Nekklachten 27, 182
 Neuralgie 60, 126, 169, 170, 232
 Neuropathie 68, 232
 Nierinsufficiëntie 93
 Nierklachten 17
 Obstipatie 177
 Oedeem 17, 89, 90, 93, 98
 Ontsteking(en) 81, 94, 108, 139
 Ontstekingsreactie 13, 95
 Osgood-Schlatter 64, 65, 211
 Osteoporose 186
 Osteoporotisch compressiefractuur 186
 Overpronatie 87
 Patella tracking 43, 65, 210
 Periost irritatie 221
 Pijn extensie elleboog 34
 Pijnklacht(en) 61, 65, 69, 84, 96, 145, 234
 Pijnlijke hyperextensie 73
 Pijnlijke nek 28
 Pijnpunt,-en 63, 64, 66, 70, 82, 83, 129, 131, 136, 154, 159, 232
 Piriformis syndroom 41
 Plantaire fasciitis 234
 Platvoet 87
 Polstrauma 76
 Polyneuropathie 236
 Postoperatief 94
 Posttraumatisch 94
 Posttraumatische dystrofie 100
 Primair lymfoedeem 89, 93, 94, 95
 Pronatie beperking 85
 Prostaatrectie 120
 Quervain 70
 Restklachten inversietrauma 84
 Restless legs 120
 Retropatellaire klachten 211
 Ribcontusie 180
 RSI 76
 Rugklachten 41, 86, 188, 196
 Scalenus syndroom 26
 Schouderinstabiliteit 34, 141, 240
 Schouderklachten 29, 32, 36
 Schouderstijfheid 38
 Scoliose 39
 Secundair lymfoedeem 89, 95
 Sensibiliteitsstoornissen 36, 236
 Shin splint 84, 221
 Sinusitis 131, 133, 167, 168
 Spanningshoofdpijn 28
 Spastische musculatuur 19
 Spierruptuur 215
 Spondylolisthesis 86
 Steriele ontstekingsreactie 13, 95, 139
 Stijve nek 28
 Stressincontinentie 120
 Stressklachten 31
 Subluxatie glenohumeraal 32, 145
 Subluxatie rib 38
 Südeck 100
 Supinatie beperking 85
 Syndroom van Quervain 70
 Tendinitis 70, 150
 Tennisarm 152
 Tenniselleboog 24, 34, 152, 156
 Thoracic outlet syndroom 26, 27, 147
 Tinnitus 26
 Torticollis 26, 171
 Toxische paralyse 94
 Traumatische luxatie 33
 Trigeminus neuralgie 169, 170
 Tromboflebitis 93
 Trombose 17
 Uitstraling 126
 Ulcera 94
 Ulcus cruris 219
 Ventralisatie humeruskop 33, 137
 Verkleefde littekens 111, 113
 Verlamde musculatuur 19
 Vermoeidheidsklachten 131
 Verstopte neus 167
 Verstuikingen 54
 Verstuikte vinger 49
 Vochtophopping(en) 89, 93, 95
 Voorste kruisband instabiliteit 62
 Wagenziekte 123
 Weefseltrauma 13
 Wonden 219
 Windjes 127
 Zenuwirritatie 96
 Zwelling 13, 89, 95, 96, 98, 102, 106, 109, 111, 139, 182, 202, 215, 223, 232
 Zwellingen 109, 131, 136
- Houding & houdingscorrectie**
 Afwijkende statiek 234
 Anteropositie 185
 Beïnvloeding eindstand 71, 78, 185, 223
 Bekkenkanteling 86, 189, 192
 Bekkenverwringing 193, 196
 Correctie 59, 87, 193, 206, 207, 212, 213
 Corrigerende technieken/- tapes 59-88, 140, 144, 188, 230
 Doorgezakt lengtegewelf 87
 Dwarsgewelf 60
 Eversiestand 75
 Hallux valgus 230
 Houdingscorrectie 29, 38, 39, 44, 73, 75, 78, 151, 185, 188, 201
 Hyperextensie knie 73, 74
 Hyperextensie MTP 60
 Hyperlordose / hyperlordosis 86
 Longitudinaal voetgewelf 87
 Positie beïnvloeding 14, 84, 85, 138, 161, 163, 185, 193, 230, 231
 Positieverandering 85
 Standsverandering 206
 Standsverbetering 230
 Statiek 87, 234
 Statiekproblemen 78
 Valgusstand 61, 206, 207, 230

Varusstand 19, 61, 206
Voorkeurspositie 71, 75, 76

Therapeutisch handelen

Behandeldoel 61
Behandelresultaat 9, 12, 96, 102, 136, 182
Bindweefselmassage 115, 116
Buikspieroefeningen 175
Combinatiemogelijkheden 9, 135, 136
Combinaties, 71, 82-83, 132, 141, 152, 156, 188, 223
Diagnostiek 17-18, 135
Diagnostisch 24
Effectiviteit 96, 141, 221
Fascie techniek 81, 138, 140, 142, 151, 185, 188, 189, 193, 201, 210, 212, 213, 230, 231
Fixeren 59
Fout 19
Gemodificeerde fascietechniek 152, 153, 156, 158, 161, 163
Gemodificeerde ligamenttechniek 59, 61, 62, 146, 207, 233
Immobilisering 14, 47
Inzietieve lymftape 97, 100, 105, 106
Jiggle techniek 84-87, 189, 193, 212, 213, 230, 231
Jigging 81, 138, 140, 142, 151, 185, 189, 193, 201, 212, 213, 230, 231
Klinische toepassing 25-29, 32, 34, 36-42, 44-45, 49, 51-52, 54, 56, 60-62, 64, 66, 68-70, 73, 75-76, 78, 82-88
Ligament techniek 47-57
Littekenbehandeling 113
Lymftape(-n,-s) 17,18, 83, 89-113, 106, 108, 136-137, 139, 150, 152, 156, 161, 168, 182, 202, 206, 215, 221-223, 232
Manuele lymfe drainage 17, 18, 89, 93, 95
Methodiek 11, 98, 104, 127, 135
Myofasciale methode 185
Myofasciale ondersteuning 65
Myofasciale tapes 22, 48, 78, 116, 137, 144, 161, 165, 171, 182, 188, 193, 202, 206, 223
Myofasciale techniek 21-45
N.D.T. Methode 19
Oefeningen 19, 175
Onderzoek,-en 22, 152, 156
Ontspanning 67
Orthopedische tapes 89, 104
Pijnvrij 54-56, 65, 106, 165, 215, 216, 217, 224-227, 232
Positioneren 16, 59, 83
Positionering 82, 135, 182, 223
Preventieve tapes 54, 56, 222, 228
Prioriteit 104
Profylactische tape 75, 76, 78

Proprioceptieve stimulering 14, 47, 53, 228
Proprioceptieve tape 53, 55, 209, 225, 227, 229
Repositioneren 81, 145, 193
Repositionering fascie 82-88, 185, 193
Ruimte beïnvloeding 63-70, 152, 154, 156, 159, 161, 169, 188, 190, 191, 194, 202, 214, 221, 226, 232
Segmentaal tapen 115-127, 136
Stabilisering 47, 53, 165, 192, 224, 225, 227-229
Standaard techniek 13, 96, 117, 123, 124, 126, 167, 170, 173, 174, 177, 178, 179, 219, 221, 235, 236
Subjectieve 81, 135, 138, 140-142, 151, 173
Sympto,-om,-men 96, 100, 137, 152, 155, 157, 160-161, 182, 206
Techniek fout(en) 24, 41, 142, 153, 158, 163, 175
Therapieresistent 126
Tonusregulatie 14, 24
Triggerpoint(s) 129-132
Wondverzorging 219

Neurologie

A-specifieke referred pain 85
A.L.S. 19
Arousal 129
Beschermingsreflex 23, 71
Blaaszone 120
Brachialgie 26, 29, 96
C.V.A. 19, 145
Carpaal tunnel syndroom 37, 68, 85, 161, 232
Dermato,-om,-men, 115, 118-121,124, 127
Dorsale longzone 117, 118
Dorsale maagzone 124, 125
Entrapment neuropathie 68, 232
Ganglion trigeminale 131, 169, 170
Genitaalzone 121, 122
Gordelroos 126, 127
Grensstreng 38
Hemiparese 19
Hemiplegie 236
Herpes zoster 126, 127
Hyperesthesie 100
Hyposensibiliteit 236
Innervatie 23, 24, 26-29, 32, 34, 36-42, 44, 45, 115, 118-122, 124, 125
Ischialgie 41, 44, 96
Longzone 117-119
M.S. 19
Maagzone 123-125
Melzack en Wall 13
Musculaire ontremming 19, 146
Myotoom 115
N. Accesorius 26, 29

N. Axillaris 32
N. Dorsalis scapulae 38, 40-41
N. Femoralis 42
N. Gluteus inferior 41
N. Medianus 37, 161
N. Musculocutaneus 34
N. Ophthalmicus 131
N. Peroneus communis 44
N. Peroneus profundus 223, 226
N. Phrenicus 124, 125
N. Radialis 36
N. Tibialis 44, 45
N.D.T. Methode 19
Neuralgie 60, 126, 169, 170, 232
Neurologie 19
Neurologisch systeem 84
Neurologische aandoening 19
Neurologische re-routing 85
Neuromusculaire controle 47
Neuropathie 68, 232
Neuroreflector 22
Nn. Intercostales 39
Nociceptoren 13
Nocisensoren 63
Parasympatische innervatie 118-122, 124, 125
Paravertebrale ganglia 38
Paravertebrale uittredeplaats 96
Perceptie 52
Plexus brachialis 27
Plexus cervicalis 26, 27, 29
Plexus sacralis 120
Polyneuropathie 236
Poorttheorie 13
Prikkelverwerking 185
Re-routing 84, 85
Receptoren 13, 23, 71
Referred pain 85
Sacrale plexus 120
Sclerotoom 115
Segment 115
Segmentale beïnvloeding 14
Segmentale samenhang 18, 192
Sensibiliteitsstoornissen 36, 236
Somato autonome reflexen 115
Spastische musculatuur 19
Spierinnervatie 23
Sympatische innervatie 118, 120-122, 124, 125
Trigeminus neuralgie 169, 170
Überdeckingseffect 136
Vaat- zenuwstreng 147
Vegetatieve reacties 38
Vegetatieve symptomen 100
Ventrals longzone 119
Verlamde musculatuur 19
Viscerotoom 115
Zenuwirritatie 96
Zenuwprikkeling 232
Zijhoorn 115

Orthopedie

Agonist 24
Antagonist 24
Artropathie 29
Artrose 49, 51-52, 69, 206
Artritis deformans heup 197-201
Artritis deformans knie 61, 206-209
Basisgewricht duim 69
Bewegingsas 52
Bewegingsbeperking(en) 14, 47, 131
Bewegingsketen 14, 17, 22, 24, 59, 85, 152, 156, 193
Bewegingspatroon 13, 47, 52, 59, 71, 74, 196
Bewegingsrichting 14, 78
Bewegingsuitslag 52, 71
Bewegingsvrijheid 47
Ellipsoïd gewricht 71
Epicondylitis 64, 70, 85
Fascia 47
Fascia superficialis 23, 24
Fasciale vezels 24
Fascie 21, 23, 53, 54, 56, 59, 81-88, 235
Fascie beweging 81
Fascie weefsel 21, 81
Functioneel bewegingspatroon 47
Functionele bewegingsketen 85
Functionele stabiliteit 47, 53
Ganglia 38, 64, 70
Gap 61
Glijcomponent 47
Golfelleboog 24, 156
Hamstrings 44, 188, 192, 197, 206
Intra-articulaire compressie 61, 206
Kapsel 21, 115
Kogelgewricht 71
Metatarsalia 60, 233, 235, 236
Metatarso-phalangeale gewricht 230
Myofasciaal evenwicht 188, 192, 197
Myofasciale invloed 22, 143
Orthopedische problemen 19
Rolcomponent 47
Scharniergewricht 71, 77
Spierfunctie 14, 19
Transversale voetboog 60, 233
Vingergewrichtjes 49
Zadelgewricht 69, 71

Oncologie

Borstkanker 94
Carcinomen 17
Chemokuur 123
Kwaadaardige cellen 17
Metastasen 17
Misselijkheid 123
Radiotherapie 93

Interne organen

Angina pectoris 123

Blaas 120
Colon ascendens 177, 179
Colon descendens 177
Colon transversus 177, 178
Darmwerking 11
Dikke Darm 132, 133
Dorsale maagzone 124, 125
Galblaas 130, 132
Hartinsufficiëntie 93
Hartklachten 17
Incontinentie 120
Ingewanden 115
Insuline 18
Maagklachten 123
Maagpijn 123
Maagzone 123-125
Maagzuur 123
Melkvlod 173
Menstratiepijn 121
Nierinsufficiëntie 93
Nierklachten 17
Obstipatie 177
Organen 91, 115
Prostaatsectie 120
Segmentaal tapen 115-127, 136
Segmentale samenhang 18, 192
Stressincontinentie 120
Urethra 120
Uterus 18, 121, 122
Wagenziekte 123

Longen & luchtwegen

Astma 26
Bijholte ontsteking 108
Bijholtes 167
Bronchiën 118, 119
COPD 117
Dorsale longzone 117, 118
Hooikoorts 117
Hulpademhalingspier 26, 119
Kortademigheid 123
Longen 118, 119
Longinhoud 117
Longproblemen 119
Longzone 117-119
Neusademhaling 133
Pleurae 118, 119
Sinusitis 131, 133, 167, 168
Ventrale longzone 119
Verstopte neus 167

Hoofd, hals, nek

Bijholte ontsteking 108
Bijholtes 167
Brachialgie 26, 29, 96
Cervicaal, 161
Cervico-thoracaal 182, 184
Dysplasie cranio-mandibulair 165
Gezicht 108, 127, 169
Hoofdpijnklachten 182

Jukbeen 108, 165, 166, 168, 170
Kaakgewricht 165, 169
Kaakhoek 108, 132, 165, 166, 168
Kaakontstekingen 131
M. Erector spinae cervicaal 28
M. Longissimus capitis 28
M. Longissimus cervicis 28
M. Masseter 165, 166
M. Scalenus anterior 27, 147
M. Sternocleidomastoideus 26, 147, 171, 172, 182
Migraine 182
Mm. Scaleni 27, 119, 182
N. Accessorius 26, 29
N. Axillaris, 32
N. Ophthalmicus 131
N. Phrenicus 124, 125
Nek-schouderklachten 29, 32
Nekklachten 27, 182
Neusademhaling 133
Pijnlijke nek 28
Plexus cervicalis 26, 27, 29
Scalenus syndroom 26
Sinusitis 131, 133, 167, 168
Spanningshoofdpijn 28
Stijve nek 28
Tinnitus 26
Torticollis 26, 171
Trigeminus neuralgie 169, 170
Verstopte neus 167
Paravertebrale uittredeplaats 96
Perceptie 52
Pijnlijke wervelniveau's 66
Plexus sacralis 120
Ribcontusie 180
Ruggenmerg 115
Rugklachten 41, 86, 188, 196
Sacrale plexus 120
Scoliose 39
SI-gewricht 189, 192, 193, 194, 195, 196

Bovenste extremiteit

Anteriore schouderinstabiliteit 34, 141
Basisgewricht duim 69
Bovenarm 36, 38, 99
Brachialgie 26, 29, 96
Bursitis olecrani 98, 105, 106
Bursitis olecrani 98, 99
Contractuur van Dupuytren 37
Costo clavicaire compressie syndroom 26
Epicondylitis lateralis 82, 152-155, 164
Epicondylitis medialis 82, 156-160
Extensoren onderarm 152, 155
Flexoren onderarm 156, 157, 160, 161, 162
Frozen shoulder 32, 34, 137
Gleno-humeraal 32, 141, 143, 144, 145, 149, 150
Humerus 118, 138, 139, 146, 148, 163

Humeruskop 33, 118, 137, 139, 142, 144, 145, 151
 Impingement 139, 150
 Lig. Collaterale digiti 49, 51
 M. Abductor pollicis longus 70
 M. Biceps brachii 34-35, 137, 139, 144, 149, 150
 M. Deltoideus 32-33, 132, 137, 139, 141, 143, 145, 146
 M. Extensor pollicis brevis 70
 M. Palmaris longus 37
 M. Triceps brachii 36
 N. Medianus 37, 161
 N. Musculocutaneus 34
 N. Radialis 36
 Pijn extensie elleboog 34
 Plexus brachialis 27
 Polstrauma 76
 Quervain 70
 Schoudergewricht 145
 Schoudergordel 78-80, 117-118, 124, 139, 148, 182, 185
 Schouderinstabiliteit 34, 141, 240
 Schouderklachten 29, 32, 36
 Schouderstijfheid 38
 Subluxatie glenohumeraal 32, 145
 Syndroom van Quervain 70
 Tennisarm 152
 Tenniselleboog 24, 34, 152, 156
 Thoracic outlet syndroom 26, 27, 147
 Ventralisatie humeruskop 33, 137
 Verstuikte vinger 49

Onderste extremiteit

A. tibialis anterior 223, 226
 Achillespees 45, 56-57, 198, 215-216, 218, 227, 229
 Achillespeesklachten 56
 ACL instabiliteit 62
 Acuut enkelletsel 106
 Anterolaterale ligament 62
 Bakerse cyste 214
 Bovenbeen 41, 61-62, 73, 88, 201-202, 206-207
 Bursitis pes anserinus 202
 Bursitis trochanterica 83
 Calcaneus 45, 57, 216-218, 230, 234-236
 Capita metatarsalia 60, 233
 CECS 222
 Collaterale kniebanden 44, 52
 Compartiment syndroom 222
 Doorgezakt lengtegewelf 87
 Dwarsgewelf 60
 Endorotatiestand been 88
 Enkeldistorsie 106, 223, 228
 Enkel,-gewricht,-klachten,-letsel,-trauma 45, 54, 75, 106
 Eversiestand 75
 Hallux valgus 230

Hamstrings 44, 188, 192, 197, 206
 Heupgewricht 197, 200
 Heupklachten 41, 42, 44, 88
 Hielspoor 64, 234
 Hyperextensie MTP 60
 Inversietrauma 75, 84, 228
 Kniebanden 44
 Kniebandlaesies 52
 Kniegewricht 73
 Inversietrauma 42, 44, 88
 Kruisband 62
 Lengtegewelf 87
 Lig. Calcaneo-fibulare 55, 225
 Lig. Collaterale digiti 49, 51
 Lig. Collaterale genu 52
 Lig. Collaterale pedis 54
 Lig. Deltoidei 55
 Lig. talo-fibulare anterior 54, 224
 Lig. Talo-fibulare posterius 55, 227
 Logesyndroom 222
 Longitudinaal voetgewelf 87
 M. Biceps femoris 44, 197
 M. Gastrocnemius 45, 206, 216, 218, 223
 M. Gluteus maximus 41
 M. Gluteus medius 198
 M. Gracilis 199, 204
 M. Iliopsoas 188, 200
 M. Peroneus 223
 M. Psoas major 192, 196
 M. Quadriceps 42, 65, 210
 M. Quadriceps, Rectus femoris 42, 206
 M. Rectus femoris 42, 206
 M. Sartorius 197, 205
 M. Semimembranosus 44
 M. Semitendinosus 44, 203
 M. Soleus 217
 M. Tensor fasciae latae 198
 M. Tibialis anterior 223
 M. Triceps surae 56, 215, 217, 218
 M. Vastus lateralis 43, 65, 211
 M. Vastus medialis 43, 65, 74, 208, 210
 M(orbus) Osgood-Schlatter 64, 211
 Malleoli 226
 Malleolus 84, 225, 227-229, 231
 Meniscusproblemen 44
 Metatarsalia 60, 233, 235, 236
 Metatarso-phalangeale gewricht 230
 Mm. Glutei 188, 192, 196
 Mortonse neuralgie 60, 232
 N. Femoralis 42
 N. Peroneus communis 44
 N. Peroneus profundus 223, 226
 N. Tibialis 44, 45
 Osgood-Schlatter 64, 65, 211
 Overpronatie 87
 Patella tracking 43, 65, 210
 Pes anserinus 83, 202
 Piriformis syndroom 41

Plantaire fasciitis 234
 Platvoet 87
 Preventieve enkeltape 228
 Restklachten inversietrauma 84
 Restless legs 120
 Retropatellaire klachten 211
 Schuiflade fenomeen 62
 Semigroep 44
 Shin splint 84, 221
 Tractus iliotibialis 41, 57, 198, 202
 Transversale voetboog 60, 233
 Ulcus cruris 219
 Verstuikte teen 51
 Voetgewelf 87
 Voorste kruisband instabiliteit 62